

Vår saksbehandler
Arild HagenReferanse
ARHA/03/00182-75/040 &13

Behandles av	Utvalgssaksnr	Møtedato
Utvalg for plan, miljø og kultur	04/066	02.03.04
Kommunestyret	04/020	03.03.04

Forslag til ny lov om skogbruk - høring.

Kopi til:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag Statens Hus, 7468 TRONDHEIM
Gunnar Solvoll Plan, utvikling og forvaltning,

Vedlegg:

- 1 Høringsbrev fra Landbruksdepartementet med adresseliste og notat fra Landbruksdepartementet dat 04.12.03.
- 2 Referat fra møte i kontaktutvalget for skogbruk i Oppdal den 12.02.04.

1.2 Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen.

1.3 Saksopplysninger

Departementet sender ut forslag om en ny Lov om skogbruk (skogbruksloven) til høring. Lova skal erstatte gjeldende lov om skogbruk og skogvern frå 1965 med senere endringer.

Den nye lova skal regulere skogbruk som næring og stimulere til verdiskaping med grunnlag i skogressursane. Siktemålet med forslaget er å etablere et mer moderne og juridisk funksjonelt rammeverk for forvaltning av skogressursene.

Forslaget til ny lov fører til en klar forenkling av gjeldende lovgivning om skogbruk. Gjeldende lov har 58 lovparagrafer, mens den nye loven får 22.

Departementet foreslår at den nye lova skal ha følgende formål: "Denne lov har til formål å fremme en bærekraftig forvaltning av skogressursene i landet med sikte på verdiskaping, og å sikre det biologiske mangfoldet, hensynet til landskapet, friluftslivet og kulturverdiene i skogen." Lovforslaget legger til grunn den eksisterende grensedragningen mellom skoglovgivningen og naturvernlovgivningen, og fører videre prinsippene i gjeldende lov om skogbruk og skogvern i en mer framtidsrettet lov med fokus på verdiskaping innafor de rammer miljøhensyn setter.

Lovforslaget fører videre en skogbruksstyresmakt på kommune- og fylkesnivå med en organisering som gjør det mulig å følge opp regelverket og de skogpolitiske målene på ein god måte regionalt og lokalt. Lovforslaget legger m. a. opp til et større rom for handling på lokalt nivå enn gjeldende lov, noe som medfører at kommunene sin fullmakt til å treffe vedtak i første instans blir større. Lovparagrafene i lova gir òg kommunene hjemmel til å innføre meldeplikt for tiltak i skogbruket, om det er behov

for å føre kontroll med at lovbestemmelser og forskrifter gitt i medhold av loven blir overholdt.

De bestemmelse departementet foreslår i utkastet til ny lov gir i all hovedsak rammer for bruk og forvaltning av skogen. Departementet har likevel funnet det rett å ta inn i lova enkelte bestemmelser som åpner for å regulere skogbruket mer detaljert dersom det er nødvendig.

Lovforslaget legger til grunn som hovedprinsipp at skogeigaren har ansvaret for at skogressursene og miljøverdiene blir forvalta i samsvar med loven og forskrifter gitt med hjemmel i loven. Departementet fører i denne sammenheng inn begrepet forvalteransvar i lova.

Lovforslaget gir en ny bestemmelse om foryngelse etter hogst. Dette innebær en konkretisering og skjerpning i forhold til de reglene som gjelder i dag. Departementet foreslår samtidig å lage en ny forskrift om foryngelse og tar sikte på å fastsette denne parallelt med iverksettingen av den nye lova. Det er ønskelig at høringsinstansene kommenterer hvilket innhold og detaljeringsgrad en slik forskrift bør ha.

Lovforslaget legger videre til rette for å møte nye utfordringer i sammenheng med ulike miljøspørsmål, og medfører m. a. et forslag om en hjemmel for å lage en forskrift om miljøhensyn. Departementet tar sikte på å fastsette en slik miljøforskrift parallelt med iverksettingen av den nye lova. Som for forskriften om foryngelse ber departementet høringsinstansene om synspunkt på innholdet i en slik forskrift.

Bestemmelsen om omdisponering av skogmark i gjeldende lov blir ikkje ført vidare. Departementet legg til grunn at regulering av dette først og fremst skal skje etter plan- og bygningslova og dels ved bestemmelser om deling og omdisponering i jordloven. Departementet foreslår i sammenheng med dette mindre justeringar i § 9 i jordloven. Dette medfører en forenkling samtidig som endringane gjør det tydeligere at kommunane gjennom plan- og bygningslova har eit klart ansvar for god arealdisponering og vern om areal med biologisk produksjonsevne.

Lovforslaget stadfester og styrker ordninga med at ein del av inntekten frå avvirkning av skog skal førest tilbake til skogen i form av langsiktige investeringer. I gjeldende lov er dette tatt inn i bestemmelser om skogavgift. I lovforslaget er ordninga kalt skogfond. Dette er nytt. Avsetningen er ikke en avgift, men en tvungen fondsavsetning som er en sentral, varig ordning med sikte på å sikre finansiering av ei bærekraftig forvaltning av skogen.

Lovforslaget gir hjemmel til å føre nærmere kontroll med at skogen blir driven innaforsvarlige skog- og miljøfaglige rammer. Departementet legg til grunn at prinsippet om internkontroll nå er tatt i bruk innenfor skogbruk, jfr. òg HMS-lovgivningen. Departementet foreslår derfor m. a. en hjemmel til å stille krav til skogeierene sin interne kontroll og tilgang til rapporter fra disse.

Når det gjelder bestemmelsen om straff foreslår departementet at forsettlig eller uaktsomt brudd på bestemmelse i loven kan bli straffa med bøter eller fengsel i inntil ett år, og det blir innført hjemmel til å gi tvangsmulkt slik dette også blir nyttet i jordloven. Dette er en skjerpning i forhold til gjeldende lov. Bestemmelsene i gjeldende lov om at brudd ikke blir påtallt uten etter krav frå skogbruksstyresmaktene blir ikke ført vidare. Dette er i tråd med de synspunkt departementet har fått under arbeidet med lova. Departementet mener ellers at særlige alvorlige brudd på loven og forskrifter fastsett med hjemmel i denne, som gir varige negative virkninger for miljøet, skal vurderast som miljøkriminalitet.

Det kan i slike saker òg bli reist tiltale etter straffeloven.

1.4 Vurdering

Forslaget til ny lov om skogbruk er en forenkling av den någjeldende loven med hensyn til antall lovbestemmelser.

I formålsparagrafen er forvaltning av skogressursene likestilt med det å sikre det biologiske mangfoldet, hensyn til landskapet, friluftsliv- og kulturverdier. Imidlertid er det i forarbeidene til loven presisert at loven skal være en næringslov hvor prinsippet om frihet under ansvar opprettholdes.

Lovens virkeområde er stort sett det samme som i den eksisterende lov, dvs den omfatter all grunn som produserer skog eller som etter en samlet vurdering egner seg best for skogproduksjon. Det er imidlertid en forandring i og med at områder som er lagt ut til et annet formål etter plan- og bygningsloven - men ikke tatt i bruk til formålet - skal loven fortsatt gjelde for, dersom det ikke går noe annet fram av vedtatt plan eller forskrift.

Loven legger opp til større handlingsrom lokalt. Det innebærer rent praktisk at kommunene får større myndighet til å treffe vedtak i første instans, bl.a. ved å sette vilkår for gjennomføring av tiltak eller å nekte tiltak. Kommunene gis bl.a. anledning til å innføre meldeplikt på hogst dersom en finner det hensiktsmessig.

Lovforslaget gir hjemmel til å innføre miljø- og foryngelsesforskrift i tillegg til loven. I denne forbindelse blir kravet til etablering av ny foryngelse etter hogst konkretisert i den nye loven. Dette er trolig en fordel men det kan trolig stilles spørsmålsteget ved prinsippet om at når det offentlige reduserer sin innsats innen investeringer i, kompenseres det ved å stille strengere krav gjennom lovverket. Det gis i dag ikke tilskudd til planting. I Oppdal går en forholdsvis stor del av avirkningen til eget bruk og dette sammen med liten bestokning gjør at det er mange som ikke har tilstrekkelig med skogfondsmidler (skogavgift) til å finansiere kulturkostnadene.

Bestemmelsene om omdisponering av skogmark er borttatt i det nye lovforslaget. Dette er i stedet foreslått flettet inn i jordlova med en bestemmelse om at "skog kan ikke tas i bruk til andre formål enn skogproduksjon". Den gamle skogloven benyttet begrepet "yngre tilfredsstillende skog". Dette er nå borttatt. De nye bestemmelsene som regulerer hogst og stell av skog er først og fremst § 6 der det står at "skogeieren plikter å sørge for tilfredsstillende foryngelse etter hogst, og å se til at det er sammenheng mellom hogstform og metode for foryngelse", §8 der det står at "ved hogst skal det tas hensyn til skogen sin fremtidige produksjon og foryngelse .....", og i §10 der det står at når skogen er skadd av bl.a. uheldig skogbehandling, kan kommunen sette i verk de tiltak som er nødvendige, bl. a. påbud til skogeieren om hogst. (F.eks. for å legge til rette for foryngelse).

Når det gjelder skogavgiftordningen er denne foreslått videreført under navnet skogfond. Det er imidlertid litt uklart om ordningen er tenkt å også omfatte virke som skogeieren bruker til å dekke eget behov i forbindelse med virksomhet som gjelder jord og skog. I lovteksten står det slik mens det i merknadene (side 56 i notatet fra LD) står at plikten til å innbetale til skogfondet inneholder samme formuleringer som i §41 i dagens lov. Dette er derfor uklart. Skal imidlertid det også svares avgift av virke til eget bruk vil det føre til en god del merarbeid i forbindelse innkreving av avgift for kommunen. Arbeidet med skogavgiftsordningen er dag arbeidskrevende for det offentlige. Skogeierforeninga Nord har beregnet at kostnadene for det offentlige i deres distrikt dreier seg om lag 12 – 15 mill. kr. Selv om det er en gunstig ordning, er ressursbruken ordningen krever forholdsvis stor, spesielt når en tar hensyn til at det i mange kommuner er det forholdsvis få skogeiere av totalt antall skogeiere benytter ordningen aktivt. Det er bl. a. fra Skogeierforeninga Nord ytret ønske om at systemet med skogavgift blir tatt opp til vurdering.

Det står i §4 at skogeieren skal ha oversikt over og plikter å ta hensyn til miljøverdenen ved alle tiltak i skog. Dette kan synes å være en ordlyd som er vanskelig, for ikke å si umulig å oppfylle. De fleste skogeiere har ikke denne kunnskap. En slik ordlyd vil derfor være uheldig. Den vil trolig kunne føre til at mange ikke kommer til drive i skogen pga faren for å gjøre feil i forhold til miljøverdiene.